

**Opinia Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
w sprawie zgłoszonej przez radcę prawnego**

Odnosząc się do zapytania mailowego z dnia 21 kwietnia 2017 r. w zakresie pytania pierwszego wskazać należy, że radca prawny, wykonujący zawód radcy prawnego w ramach stosunku pracy nie może we własnym imieniu i na swoją rzecz dochodzić kosztów procesu, w postępowaniu egzekucyjnym na podstawie tytułu wykonawczego zasądzonego kosztu procesu na rzecz strony, którą reprezentował w postępowaniu rozpoznawczym. Koszty procesu są wierzytelnością strony. Wyegzekwowanie przez stronę kosztów procesu od strony przeciwnej jest warunkiem *sine qua non* powstania prawa radcy prawnego do dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie o radcach prawnych. Pełnomocnictwo procesowe ogólne obejmuje także prawo odbioru, w imieniu mocodawcy, kosztów procesu. Jednakże jeżeli dojdzie do egzekucji przez stronę kosztów procesu, to upadają kwestie zawarte w pytaniu

Jedynie w przypadku, gdyby strona dokonała przelewu wierzytelności lub jej części, z tytułu niewyegzekwowanych kosztów procesu, radca prawny byłby legitymowany do dochodzenia tej wierzytelności od przeciwnika strony, ale nie od razu w postępowaniu egzekucyjnym, lecz rozpoczynając od postępowania rozpoznawczego. Wskutek takiego przelewu zmieniłby się charakter prawny przychodu, z pracowniczego na „pod tytułem nieodpłatnym”.

Przed wyegzekwowaniem kosztów procesu strona nie jest zobowiązana wobec swojego pełnomocnika z tytułu dodatkowego wynagrodzenia, wobec czego taki przelew nie stanowi zwolnienia ze zobowiązania, bo w momencie przelewu takie zobowiązanie jeszcze nie istnieje.

Umowa o świadczenie pomocy prawnej w innej formie niż w ramach stosunku pracy, może odmiennie od ustawy o radcach prawnych regulować kwestie dotyczące wynagrodzenia radcy prawnego.

Odnosząc się do pytania drugiego wskazujemy, że koszty procesu są prawem majątkowym strony. Dopóki nie zostaną one wyegzekwowane przez stronę, po stronie radcy prawnego nie powstanie prawo do dodatkowego wynagrodzenia z tytułu kosztów procesu, i wobec tego strona ma nieograniczone, prawo do dyspozycji tym prawem. Może nawet zrzec się tego prawa i nie jest wymagana dla takiego zrzeczenia zgoda radcy prawnego. Z tego powodu radca prawny nie posiada wobec strony, którą reprezentował w postępowaniu rozpoznawczym, skutecznego prawa do dodatkowego wynagrodzenia aż do chwili wyegzekwowania przez stronę kosztów procesu.

Opinię przygotował:
r. pr. Jan Łoziński

Przewodniczący Komisji
r. pr. Ryszard Wilmanowicz